

TISZACASH

Termőföld forgalom, termőföldpiac Magyarországon

Előadó:

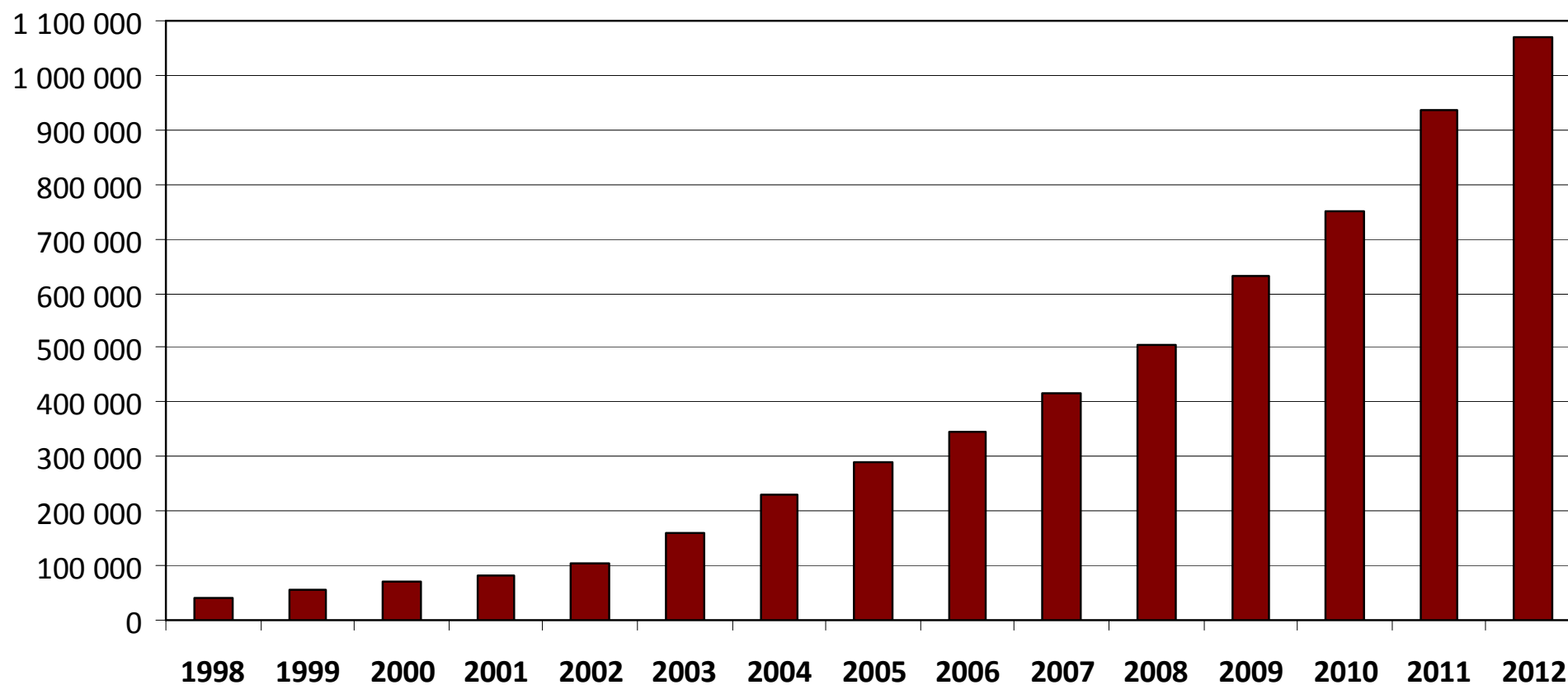
Polyák László

vezérigazgató helyettes

Termőföldek árának alakulása 1998 és 2012 között

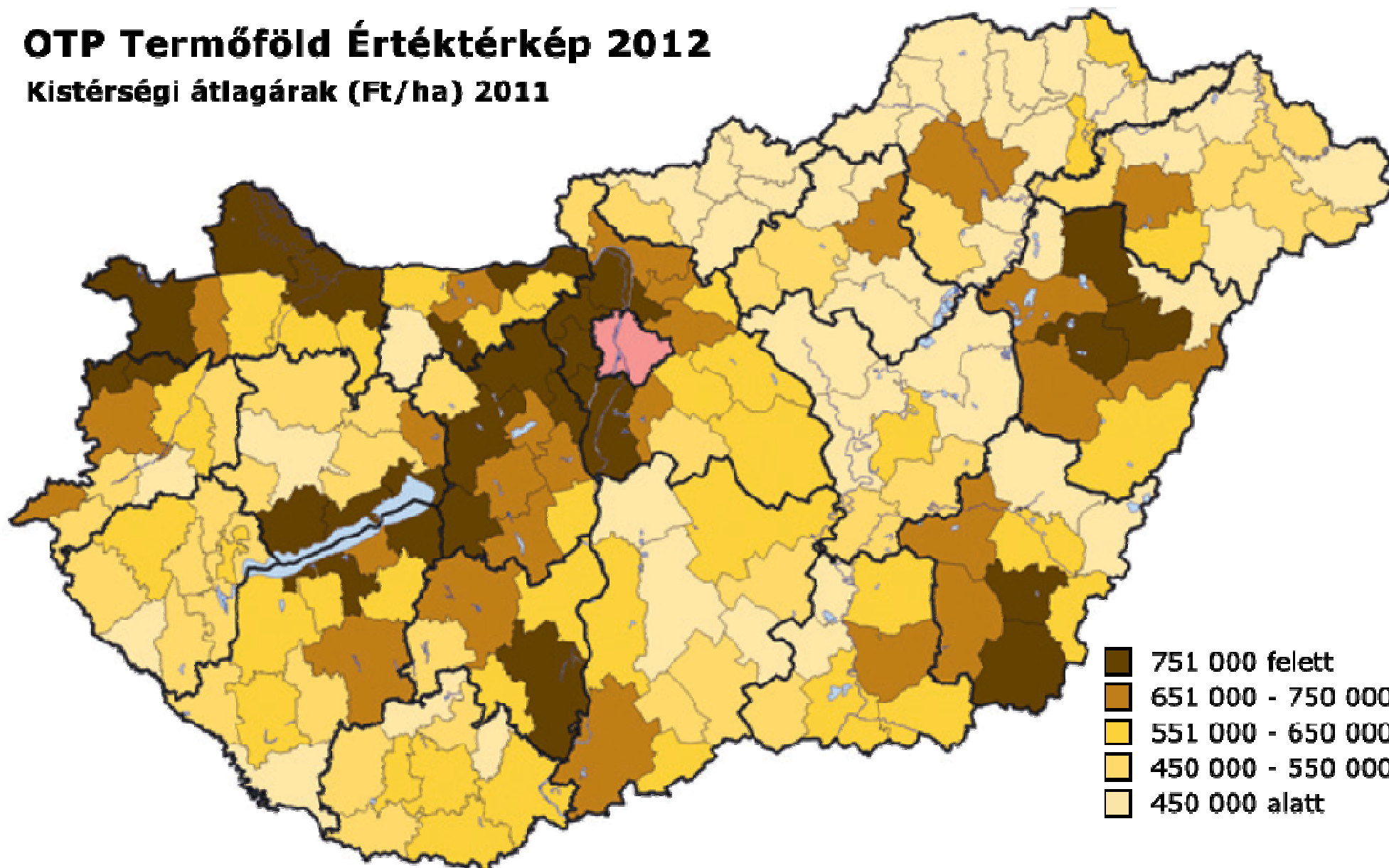
TISZACASH által közvetített tranzakciók alapján

(30 ha, 20 átlag AK minőségű, átlagos feltételekkel bérbeadott szántó esetén)

OTP Termőföld Értéktérkép 2012

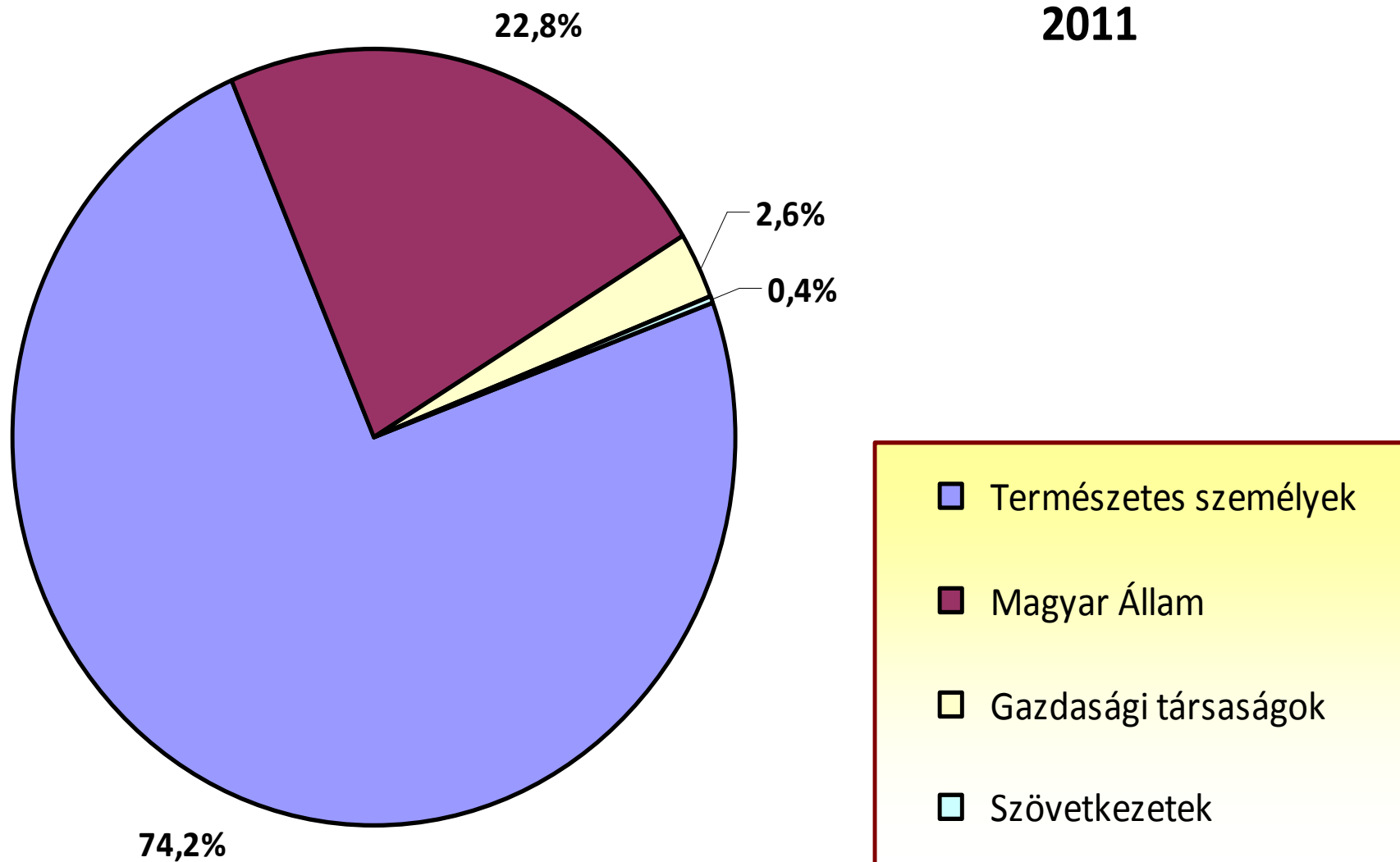
Kistérségi átlagárak (Ft/ha) 2011

- Áremelkedés „motorja”: belföldi kereslet növekedése

forrás: OTP Bank Nyrt.

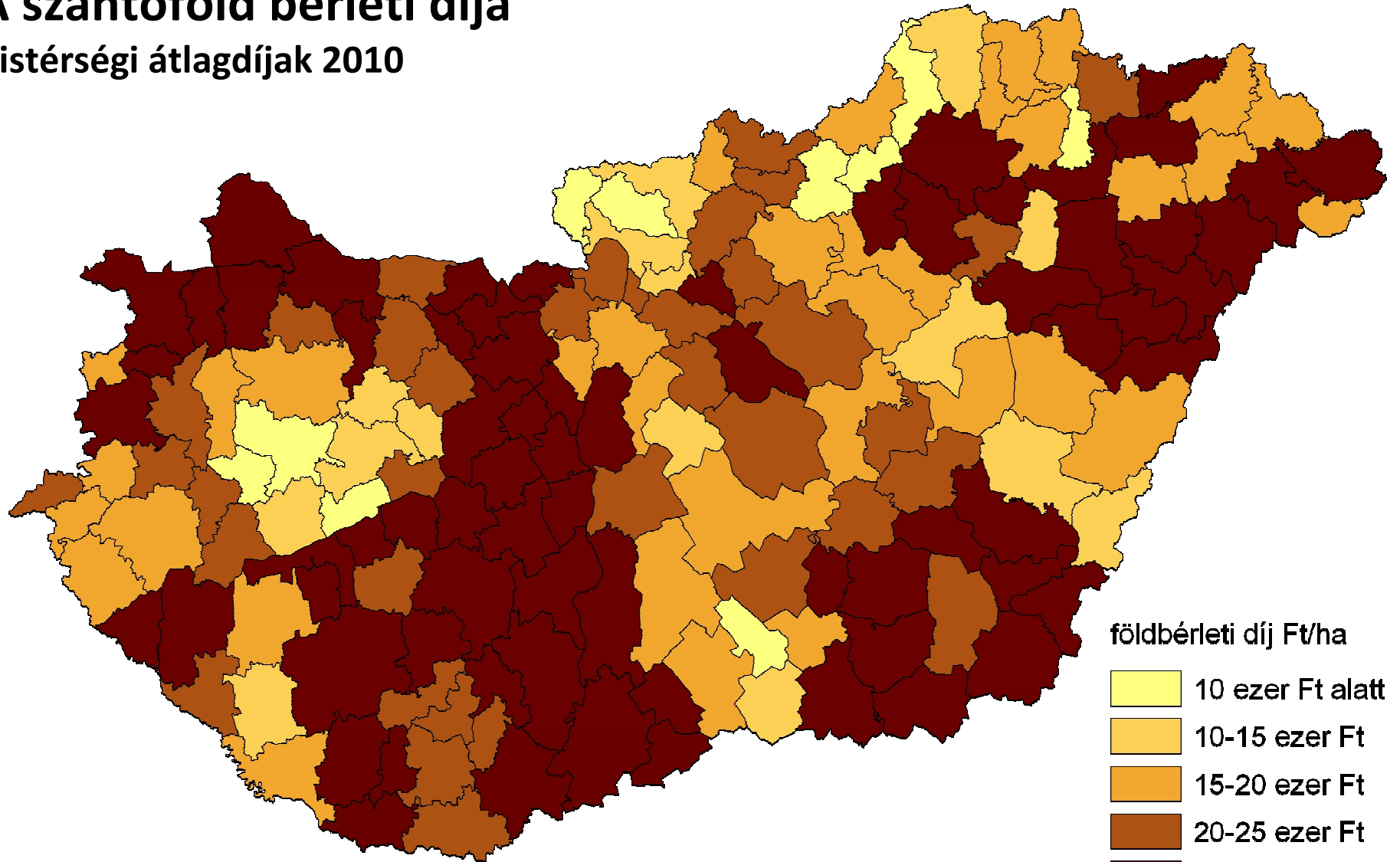
Termőföldek tulajdoni megoszlása 2011

- Hozzávetőleg **3 millió magánszemély** („elaprózodottság”)

A szántóföld bérleti díja

Kistérségi átlagdíjak 2010

- Jelenlegi magyar átlag: 40 EFt / ha körül
- „Fejlett” EU átlag: 200 – 600 EUR / ha

forrás: Agrárgazdálkodási Kutatóintézet

Európai, illetve Uniós árak:

- **Nagy a szórás**, szélsőséges esetben akár 14 MFt / ha (Hollandia, 2009);
- **Következtetések levonása problémás**, mert az országonkénti földár függ:
  - az ország népességének és termőföld területének arányától;
  - a termőföldek minőségétől, mezőgazdasági hasznosíthatóságától;
  - az ország piaci viszonyaitól, jogszabályi környezetétől;
  - a mezőgazdasági szektor erősségétől, tradícióitól.

Összehasonlítás:

- Piaci viszonyokat, a termőföld területek nagyságát, minőségét „közös nevezőre hozva”;
- Magyarországi „kiegyenlített földárnak” (szántó) kb. **2 - 4 MFt / ha** becsülhető (ettől magasabb árakhoz erősebb és hatékonyabb mezőgazdasági szektor szükséges);
- Jelen árak szórása jellemzően **600 EFt - 1.5 MFt / ha** közötti, **800 - 1000 EFt / ha** átlagár.

- Az elmúlt 15 évben az árak **töretlenül emelkedtek** (a 2008-2009-es világgazdasági válság idején, illetve jelenleg is);
- **Az árak a fejlettebb európai országok áraival összevetve („kiegyenlített földár”) még mindig alacsonyak** (fele, harmada).

Termőföld árának meghatározása

• Termőföld ármeghatározásának komplexitása:

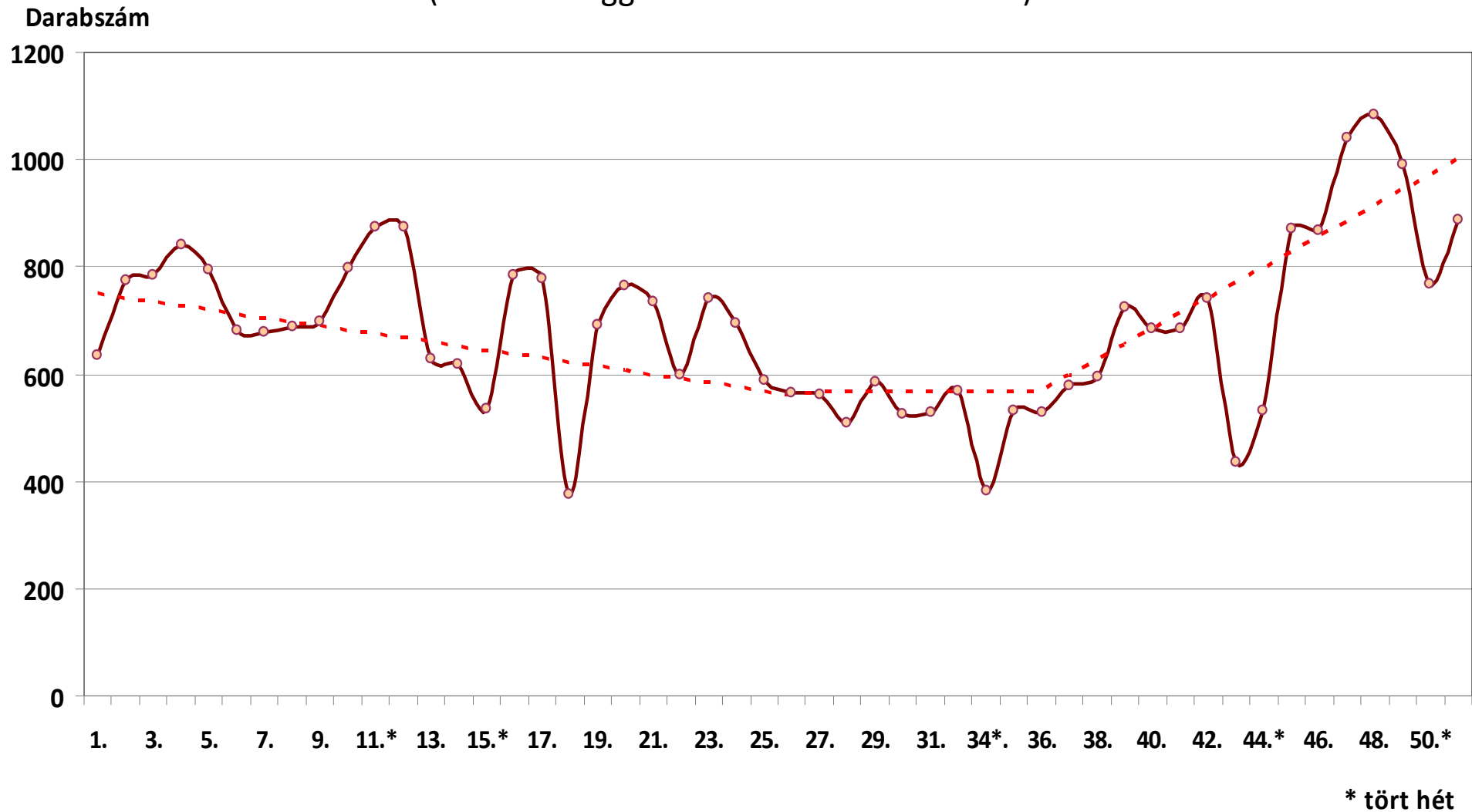
- „Egy hektár földnek” általánosságban „nincs ára” (kb. 1 kg használtautó ára);
- **Fizikailag ugyanaz** az egy hektár föld, a birtokmérettől, a tulajdonviszonyoktól és a haszonbérlettelől függően, árban akár 100%-ot is szórhat;
- Azonos területen lévő kis osztatlan-közös tulajdonok, illetve a nagyobb, jól hasznosított birtokok adásvételeinek átlagárképzése problémás...

Ármeghatározáshoz minimálisan vizsgálandó:

- A termőföld **területi elhelyezkedése** (ország rész; belterület, utak közelsége stb.);
- **Művelési ága, mezőgazdasági értéke** (szántó, gyepek; AK érték stb.);
- A terület **mérete és tulajdoni viszonyai** (1/1 vagy osztatlan; méret: 1 / 10 / 100 ha kategória);
- **Támogathatósága, bérleti / hasznosítási viszonyai** (bérlet időtartama, feltételrendszere, díja stb.);
- A terület **természetbeni állapota** (művelési ágak megfelelő, jó agrárállapot vagy esetleg elhanyagolt, becserjésedett stb.).

Magyarország.hu oldalon megjelent hirdetések száma 2012. évben
(csak a "kifüggesztés" köteles adásvételek)

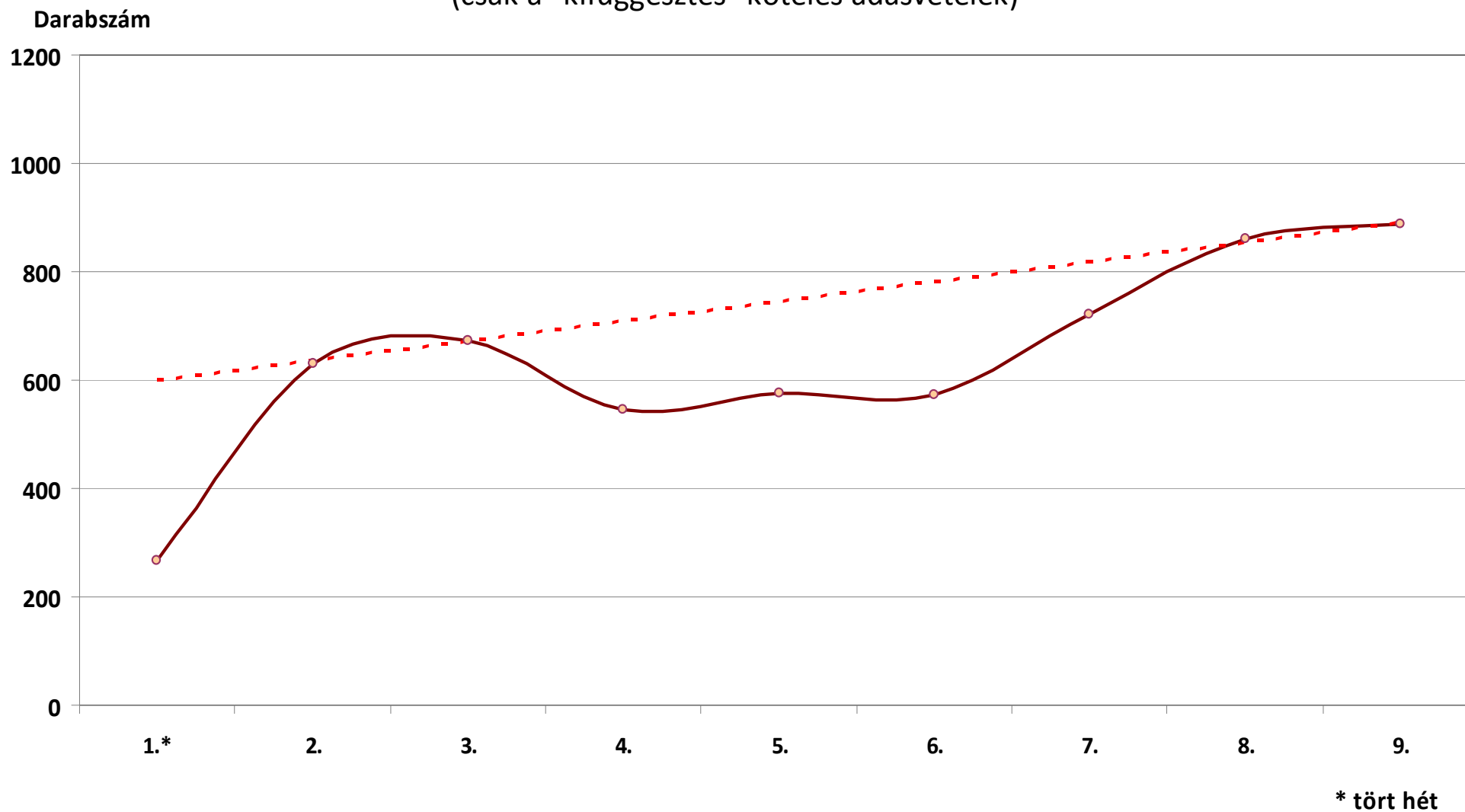

- „Erős” 2011 után, folyamatos csökkenés
- 3. negyedév végétől ismét emelkedő trend

forrás: magyarorszag.hu / TISZACASH Zrt.

Magyarország.hu oldalon megjelent hirdetések száma 2013. évben (csak a "kifüggesztés" köteles adásvételek)

- „Visszakapaszkodás” az 1000 tranzakció / hét környéki sávba

forrás: magyarorszag.hu / TISZACASH Zrt.

Összefoglalás:

- **Előző 15 évben növekvő árak** (három-négy évente „duplázódás”) és **növekvő forgalom** (szakmai + befektetési célú);
- **Jelenleg erős kereslet** (szakmai: földtörvény előtt; nem szakmaiak: gazdasági válság és bizonytalanság), **800 E Ft – 1 M Ft szántó átlagár**;
- **Haszonbérlet** (szántó, új szerződés) **40 E Ft / ha körüli átlag, hosszú távú bérleti szerződések** (földtörvény hatása);
- **Legnagyobb változás: új földtörvény** (erős korlátozások a földtulajdonlásban, a gazdálkodóknak is, befektetési célú vásárlás tiltása), **piaci mechanizmusok helyett államilag szabályozott rendszer**;
- **Várható változás: KAP reform**, támogatási jogosultság vagyoni értékű jogként való kezelése, szigorítások („zöld komponens”);
- **Földárak** (‘normális’ birtokméret) **várhatóan nem csökkennek** (nincs eladói nyomás, mezőgazdasági jövedelemtermelő képességhez mérten sem túlértékelt a termőföld);
- **Földtörvény még mindig alakul, következtetések levonása a hatásokról + pontosabb prognózis egy – másfél év múlva lehetséges...**